

Or.0003.1.2023

Pan Paweł Rutkowski
Klub Radnych SAMORZĄD
Rady Powiatu Działdowskiego

Odpowiadając na złożoną przez Pana interpelację z dnia 18 lipca 2023 roku, data wpływu do Starostwa Powiatowego w Działdowie 18 lipca 2023 roku, informuję, że:

Ad. punktu 1

Zgodnie z art. 59 ust. 4 ustawy o działalności leczniczej sporządzony przez kierownika samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej program naprawczy zatwierdza podmiot tworzący. W myśl Statutu Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Działdowie podmiotem tworzącym SPZOZ w Działdowie jest Powiat Działdowski, w imieniu którego rada powiatu posiada ustawowe uprawnienia dotyczące funkcjonowania SPZOZ w Działdowie, m.in. w zakresie: nadawania statutu, dokonywania oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej, sprawowania nadzoru nad zgodnością działań szpitala z przepisami prawa, statutem i regulaminem organizacyjnym oraz pod względem celowości, gospodarności i rzetelności, zatwierdzania programu naprawczego. Uprawnieniem Zarządu Powiatu Działdowskiego wynikającym ze Statutu jednostki jest zatwierdzenie rocznego sprawozdania finansowego szpitala. W związku z powyższym to w szczególności Rada Powiatu Działdowskiego jest organem uprawnionym do podejmowania decyzji dotyczących funkcjonowania SPZOZ w Działdowie oraz inicjowania różnorodnych działań zmierzających do zapewnienia efektywnego funkcjonowania szpitala w celu zagwarantowania ciągłości udzielania świadczeń zdrowotnych. Jedną z możliwości jest wskazywanie rozwiązań mogących stać się elementem programu naprawczego i przyczynić się do poprawy sytuacji finansowej szpitala.

Do tej pory Rada Powiatu Działdowskiego zatwierdziła trzy programy naprawcze szpitala sporządzone przez Dyrektora SPZOZ w Działdowie we współpracy z merytorycznymi pracownikami. Pierwszy *Program naprawczy Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Działdowie na lata 2019-2020* został zatwierdzony Uchwałą Nr XIII/120/19 w dniu 30 października 2019 r. przy dwóch głosach wstrzymujących się, drugi *Program naprawczy Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Działdowie na lata 2021-2022* został zatwierdzony Uchwałą Nr XXIX/215/2020 w dniu 29 grudnia 2020 r. przy trzech głosach wstrzymujących się, aktualizacja *Programu naprawczego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Działdowie na lata 2021-2022* została zatwierdzona Uchwałą Nr XXXVIII/295/2021 w dniu 8 grudnia 2021 r. przy dwóch głosach wstrzymujących się, natomiast aktualny trzeci *Program naprawczy Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Działdowie na rok 2023* został zatwierdzony Uchwałą Nr XLVII/361/2022 w dniu 30 listopada 2022 r. przy trzech głosach wstrzymujących się. Każdy program naprawczy zawierał zestaw działań mających na celu ustabilizowanie sytuacji finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Działdowie oraz poprawę wyniku finansowego w latach następnych. Nikt z Rady Powiatu Działdowskiego nie wnioskował o wprowadzenie do ww. programów naprawczych dodatkowych rozwiązań mogących wpłynąć na poprawę sytuacji ekonomiczno – finansowej szpitala.

Z realizacji dwóch pierwszych programów naprawczych były składane kwartalne sprawozdania przygotowywane przez Dyrektora szpitala i przedkładane do analizy Radzie Powiatu Działdowskiego, Radzie Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Działdowie oraz Zarządowi Powiatu Działdowskiego. Z realizacji trzeciego programu naprawczego sprawozdania będą składane raz na pół roku. Podczas analizy sprawozdań żaden radny Rady Powiatu Działdowskiego ani członek Rady Społecznej SPZOZ nie proponował dodatkowych rozwiązań mogących skutecznie wpłynąć na poprawę wyniku finansowego szpitala. Z inicjatywy zarówno Dyrektora szpitala, jak i Zarządu Powiatu Działdowskiego została dokonana aktualizacja drugiego programu naprawczego.

Zarząd Powiatu Działdowskiego systematycznie podejmował wiele działań, które pośrednio miały wpływ na realizację programów naprawczych, a bezpośrednio na prawidłowe funkcjonowanie SPZOZ w Działdowie. Zarząd Powiatu Działdowskiego zabezpieczał środki finansowe w budżecie powiatu i występował do Rady Powiatu Działdowskiego z inicjatywą uchwałodawczą w sprawie pokrycia straty netto SPZOZ w Działdowie oraz w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie hipoteki na nieruchomości na zabezpieczenie kredytu obrotowego w formie odnawialnej linii kredytowej. Te działania zapewniły stabilność finansową a zwłaszcza utrzymały płynność finansową oraz ciągłość udzielania świadczeń zdrowotnych przez SPZOZ w Działdowie. Zarząd Powiatu Działdowskiego udzielał także szpitalowi nieoprocentowanych pożyczek krótkoterminowych, przeznaczonych na finansowanie działalności bieżącej, a także jednorazowo na działalność inwestycyjną w celu zagwarantowania bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańcom powiatu działdowskiego oraz osobom przebywającym na terenie powiatu działdowskiego. Ponadto Zarząd Powiatu Działdowskiego zabezpieczał w budżecie powiatu środki finansowe na wkład własny na realizację inwestycji z udziałem środków zewnętrznych, dzięki którym był modernizowany szpital i wyposażony w nowoczesny sprzęt medyczny. Oprócz tego Zarząd Powiatu Działdowskiego, mając na uwadze bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców powiatu działdowskiego, a także pacjentów szpitala spoza powiatu oraz konieczność zagwarantowania prawidłowego funkcjonowania jednostki, każdego roku zabezpiecza w budżecie środki finansowe na udzielanie szpitalowi dotacji celowych na realizację wielu inwestycji umożliwiających podniesienie jakości świadczonych usług medycznych oraz rozszerzenie zakresu działalności szpitala. SPZOZ w Działdowie w latach 2019-2022 otrzymał dotacje i materiały oraz wyposażenie w łącznej wysokości 5 210 821,91 zł. Udzielone dotacje pozwoliły szpitalowi na zrealizowanie wielu inwestycji zapewniających stabilność udzielania świadczeń opieki zdrowotnej i realizację celów statutowych, a także umożliwiających podniesienie jakości świadczonych usług medycznych i rozszerzenie zakresu działalności szpitala. Poprawiły także dostępność do nowoczesnej aparatury medycznej, zapewniając pacjentom zabezpieczenie medyczne na wysokim poziomie. Szczegółowe informacje o udzielonych dotacjach znajdują się w Raportach o stanie Powiatu Działdowskiego za dany rok.

W ocenie Zarządu Powiatu Działdowskiego realizacja programów naprawczych jest skuteczna. Programy naprawcze na lata 2019-2020 i 2021-2022 zostały wykonane w ponad 100%, a ich realizacja stabilizowała trudną sytuację finansową Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Działdowie. Bez realizacji programów naprawczych oraz bieżącej analizy ich funkcjonowania i aktualizowania strata ponoszona przez szpital byłaby jeszcze wyższa, tzn. powiększona o brak pozytywnych skutków finansowych ich realizacji.

Efektywne i skuteczne realizowanie *Programu naprawczego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Działdowie na lata 2019-2020* na poziomie 116,89% przyniosło oszczędności w wysokości 2 746 967,11 zł pomimo ponoszenia dodatkowych, nieprzewidzianych i niezależnych od SPZOZ w Działdowie kosztów związanych z pandemią COVID-19 oraz przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2.

Realizacja *Programu naprawczego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Działdowie na lata 2021-2022* została wykonana na poziomie 118,22 % i przyniosła oszczędności w wysokości 4 173 137,46 zł, pomimo trwającej w toku realizacji całego programu trudnej sytuacji

epidemicznej związanej z COVID-19, która spowodowała rozregulowanie poziomu przewidywalnych wpływów i kosztów oraz wzrost kosztów funkcjonowania szpitala wynikający ze wzrostu cen materiałów, energii, gazu, usług obcych, wynagrodzeń, ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń. Jednocześnie nastąpiła zmiana zasad finansowania podwyżek wynagrodzeń w sektorze ochrony zdrowia od 1 lipca 2022 r. Między innymi z tych powodów w 2022 roku wzrosty przychodów w szpitalu z tytułu realizacji umów z NFZ o udzielanie świadczeń zdrowotnych i przychodów z działalności komercyjnej, a były znaczące, nie zrównoważyły kosztów inflacji, ani wzrostu wynagrodzeń w ochronie zdrowia, które według Głównego Urzędu Statystycznego, w porównaniu do innych sektorów gospodarki w Polsce, rosła najszybciej.

Powyższe dane świadczą o skuteczności realizacji *Programów naprawczych*. Należy natomiast podkreślić, że pozytywne efekty realizacji *Programów naprawczych* nie były w stanie zminimalizować straty szpitala do wysokości kosztów amortyzacji ze względu na m.in. wzrost minimalnego wynagrodzenia pracowników, wzrost najniższego wynagrodzenia zasadniczego wynikającego z przepisów ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych oraz niektórych innych ustaw, zmianę zasad finansowania podwyżek wynagrodzeń w sektorze ochrony zdrowia oraz wzrost średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem z 5,1% w 2021 r. do 14,4% w 2022 r., który spowodował automatycznie wzrost cen towarów i usług. Rosnące koszty towarów i usług, jak również rosnące koszty osobowe wpływają w sposób bezpośredni na pogorszenie wyniku ekonomicznego szpitala. Trzeba przy tym jeszcze raz wyraźnie zaznaczyć, że nierealizowanie programów naprawczych skutkowałoby jeszcze wyższą stratą szpitala powiększoną o brak pozytywnych skutków finansowych ich realizacji. Należy także zwrócić uwagę na fakt, że w województwie warmińsko – mazurskim znacząca większość szpitali powiatowych w roku 2022 poniosła stratę, a w 2023 roku stratę odnotowują praktycznie wszystkie szpitale powiatowe. Z kolei w kraju, jak wynika z raportu „Sytuacja finansowa szpitali powiatowych w świetle nowelizacji ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych”, spośród analizowanych 211 szpitali powiatowych aż 191 odnotowało stratę związaną z działalnością podstawową, co oznacza, że w roku 2022 zadłużenie szpitali zwiększyło się do 16 mld. zł. Powyższe dane jednoznacznie świadczą o tym, że strata poniesiona przez SPZOZ w Działdowie jest przede wszystkim wynikiem obiektywnych czynników niezależnych od Dyrektora szpitala czy Zarządu Powiatu Działdowskiego.

W obecnej sytuacji nie sposób udzielić rzetelnej odpowiedzi na pytanie, jakie działania dotyczące realizacji programu naprawczego podejmie Zarząd Powiatu Działdowskiego w przyszłości, ze względu na nieprzewidywalność czynników ekonomicznych niezależnych ani od Dyrektora szpitala ani od Zarządu Powiatu Działdowskiego. Niezbędne działania będą podejmowane na bieżąco z uwzględnieniem aktualnej sytuacji społeczno – gospodarczej w kraju oraz zmian prawa stanowionego przez ustawodawców.

Ad. punktu 2

Na podstawie informacji przekazanych przez Dyrektora SPZOZ w Działdowie informuję, że w ramach prowadzonych przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Działdowie działań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 oraz szybkim reagowaniem na rozprzestrzenianie się zakażeń SARS-CoV-2 poprzez zapewnienie w podmiocie leczniczym łóżek dla pacjentów z podejrzeniem zakażenia SARS-CoV-2, łóżek dla pacjentów z zakażeniem SARS-CoV-2 oraz łóżek respiratoroterapii Dyrektor SPZOZ w Działdowie na bieżąco wprowadzał zmiany w funkcjonowaniu szpitala zgodnie z decyzjami Wojewody Warmińsko-Mazurskiego. W ślad za tym zostały poniesione liczne koszty związane z adaptacją pomieszczeń, zakupem niezbędnego sprzętu medycznego czy też środków ochrony indywidualnej, które nie były zaplanowane w budżecie szpitala. W związku z powyższym Dyrektor SPZOZ w Działdowie

wystąpił do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z wnioskami o pokrycie wydatków poniesionych w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 na łączną wartość 1 088 018,98 zł, z czego uzyskano bezpośredni zwrot w kwocie 500 000,00 zł na zakup niezbędnego sprzętu i aparatury medycznej w ramach środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, co przedstawia poniższe zestawienie przygotowane przez Dyрекcję SPZOZ w Działdowie.

**Zestawienie wniosków skierowanych do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
o pokrycie wydatków poniesionych w ramach COVID-19**

Rodzaj wydatku	Kwota	Dofinansowanie	Różnica
Zakup sprzętu i aparatury medycznej	734 679,74	500 000,00	-234 679,74
Zakup środków ochrony indywidualnej	203 568,38	0,00	-203 568,38
Koszty dostosowania pomieszczeń	149 770,86	0,00	-149 770,86
Razem:	1 088 018,98	500 000,00	-588 018,98

Niepokryta w części przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego kwota wynikająca ze złożonych wniosków wyniosła 588 018,98 zł i została zrekompensowana Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej w Działdowie w latach 2020-2023 w formie otrzymanego dofinansowania oraz w formie rzeczowej sprzętu i aparatury medycznej, środków ochrony indywidualnej, bielizny i pościeli, sprzętu medycznego wielorazowego użytku czy leków oraz kontenera, co przedstawia poniższe zestawienie przygotowane przez Dyрекcję SPZOZ w Działdowie

Pomoc Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w latach 2020-2023

Rodzaj pomocy	Kwota
Dofinansowanie zakupu ambulansu	420 000,00
Dofinansowanie zakupu sprzętu i aparatury medycznej*	806 191,95
<i>-w tym dofinansowanie na zwrot wydatków</i>	<i>500 000,00</i>
Otrzymane leki	37 877,00
Otrzymane środki ochrony indywidualnej	191 391,00
Otrzymany sprzęt i aparatura medyczna	2 785 578,35
Otrzymany kontener	24 275,46
Otrzymany sprzęt medyczny wielorazowego użytku	160 945,23
Otrzymana bielizna i pościel	11 220,30
Razem:	4 437 479,29

* Dofinansowanie obejmuje pokrycie wydatków w kwocie 500 000,00 zł

Wojewoda Warmińsko-Mazurski wspiera działania inwestycyjne SPZOZ w Działdowie i wydaje pozytywne oceny o celowości proponowanych inwestycji.

Dodatkowo wnioski złożone przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Działdowie były pisane w kontekście wydawanych przez Wojewodę decyzji przekształcenia istniejących łóżek w szpitalu na dedykowane potrzebom leczenia pacjentów z COVID-19, bez określonego trybu lub kryteriów opisujących koszty kwalifikowane. Specyfika epidemii i bardzo krótki czas, jaki otrzymywał SPZOZ w Działdowie na przygotowanie obszarów służących leczeniu pacjentów

covidowych, uniemożliwił korzystanie z firm zewnętrznych, przeprowadzenie właściwych procedur przetargowych i wyłonienie wykonawców. Korzystano więc z personelu technicznego zatrudnionego w SPZOZ w Działdowie, w związku z powyższym nie wykazywano w składanych wnioskach kosztów pracy, gdyż wydatki z nimi związane nie zawsze były dodatkowym kosztem jednostki.

W ocenie Dyrekcji szpitala wsparcie, jakie otrzymał Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Działdowie od Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, wielokrotnie przewyższyło wszelkie wydatki, jakie poniósł szpital na rzecz pacjentów z COVID-19. Z tego względu Dyrekcja SPZOZ w Działdowie nie planuje wnosić jakichkolwiek dodatkowych roszczeń, tylko wręcz przeciwnie, wyrazić podziękowanie za życzliwość i pomoc, jaką otrzymuje od Wojewody Warmińsko-Mazurskiego.

Ad. punktu 3

Zgodnie z wyjaśnieniami złożonymi przez Dyrekcję SPZOZ w Działdowie, informuję, że według Dyrekcji szpitala pytanie trzeciej złożonej interpelacji zawiera błędną tezę wskazującą na brak znajomości zasad finansowania świadczeń medycznych przez płatnika, jakim jest Narodowy Fundusz Zdrowia. Poszczególne oddziały szpitala SPZOZ w Działdowie, wchodzące w skład rozliczeń umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w systemie podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej (PSZ), czyli do tzw. sieci szpitali, zapewniając pacjentom adekwatny do stanu zdrowia dostęp do świadczeń szpitalnych, a także opieki specjalistycznej realizowanej w poradniach przyszpitalnych, nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej i świadczeń rehabilitacyjnych, nie mają konkretnie przypisanego kontraktu z NFZ. Ryczałt bilansowany i rozliczany jest całościowo w okresie rocznym ze skutkiem na następny okres rozliczeniowy. Finansowanie oddziału ortopedycznego złożone jest z kilku odrębnych elementów. Przede wszystkim większość świadczeń rozliczana jest w ramach ryczałtu, jaki otrzymuje Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Działdowie jako szpital I stopnia systemu podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej. Każda taka jednostka w ramach ryczałtu dobrowolnie kształtuje strukturę jego wykonania. Oddział urazowo-ortopedyczny wykonuje dodatkowo świadczenia rozliczane fee for service, czyli za wykonaną usługę i tu mamy endoprotezoplastyki stawu biodrowego, a od lipca b.r. również stawu kolanowego, jako świadczenia limitowane. Dodatkowo z oddziałem ściśle powiązana jest działalność Poradni Urazowo-Ortopedycznej, gdzie wykonywane są świadczenia z zakresu ambulatoryjnej opieki specjalistycznej finansowane za wykonaną usługę, ale bez limitu.

Dyrekcja SPZOZ w Działdowie, starając się zrozumieć intencję składającego interpelację, wskazuje, że należy znaleźć formułę liczenia przychodów i kosztów funkcjonowania jednego z oddziałów, który w przeważającej większości finansowany jest w ramach ryczałtu. Dodatkowo należy mówić o pełnych kosztach bezpośrednich obciążonych drogami materiałami medycznymi, w tym implantami, jak również pośrednich, ze świadomością tego, że oddział urazowo-ortopedyczny potrzebuje dla realizacji swoich świadczeń kosztochłonnej infrastruktury szpitala, takiej jak blok operacyjny i centralna sterylizatornia, oraz współdziałania anestezyjologów będących jedną z najdroższych grup lekarzy specjalistów, których jednocześnie występują braki na rynku pracy.

Zdaniem Dyrekcji SPZOZ w Działdowie w takim ujęciu należy stwierdzić, że oddział urazowo-ortopedyczny jest jednym z niewielu oddziałów, który bilansuje się pod względem przychodów i kosztów swojej działalności. Nie bez znaczenia dla tego faktu jest kilka czynników: właściwa wycena procedur ortopedycznych, bardzo dobra opinia, jaką cieszą się lekarze specjaliści ortopedzi zatrudnieni w szpitalu, duża ilość pacjentów wybierających SPZOZ w Działdowie, który zapewnia praktycznie pełny zakres operacji ortopedycznych. Warto wspomnieć, że przy tak szerokiej działalności oddziału urazowo-ortopedycznego ma on wpływ na wykonanie ryczałtu, wykorzystanie potencjału szpitala, wypracowanie przychodów pozaryczałtowych, a w konsekwencji wielkość i elastyczność budżetu SPZOZ w Działdowie w całości. **Zestawienie przychodów i kosztów oddziału urazowo-ortopedycznego** w formie tabelarycznej przygotowane przez Dyrekcję Szpitala przedstawia poniższa tabela.

Zestawienie zobowiązań ogółem i zobowiązań wymagalnych

Nazwa	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Razem
RAZEM PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	1 446 550,86	1 584 919,34	1 673 236,35	1 537 010,92	2 168 256,38	1 732 776,72	10 142 750,57
<i>Amortyzacja</i>	3 467,72	3 467,72	6 209,99	3 259,41	3 259,41	3 303,85	22 968,10
<i>Zużycie materiałów i energii</i>	321 124,37	261 268,01	402 225,24	397 985,70	310 339,02	334 290,44	2 027 232,78
<i>Usługi obce</i>	413 642,00	410 782,85	474 259,93	464 619,87	445 576,59	456 863,81	2 665 745,05
<i>Podatki i opłaty</i>	436,84	436,84	436,84	436,84	436,84	436,84	2 621,04
<i>Wynagrodzenia</i>	164 097,96	156 977,49	164 435,54	171 037,59	168 581,88	163 852,51	988 982,97
<i>Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia</i>	32 232,12	29 676,69	31 056,90	44 667,33	33 651,89	35 318,90	206 603,83
<i>Pozostałe koszty</i>	798,06	720,84	684,32	690,64	667,47	645,94	4 207,27
RAZEM KOSZTY BEZPOŚREDNIE	935 799,07	863 330,44	1 079 308,76	1 082 697,38	962 513,10	994 712,29	5 918 361,04
KOSZTY POŚREDNIE	455 976,21	466 910,85	469 326,54	450 870,68	467 656,80	508 849,38	2 819 590,47
KOSZTY ZARZĄDU	27 539,00	27 506,02	29 186,80	30 339,74	30 419,83	32 042,60	177 033,99
RAZEM KOSZTY CAŁKOWITE	1 419 314,28	1 357 747,31	1 577 822,11	1 563 907,80	1 460 589,73	1 535 604,26	8 914 985,49
RENTOWNOŚĆ	27 236,58	227 172,03	95 414,24	-26 896,88	707 666,65	197 172,46	1 227 765,08

Ad. punktu 4

Na podstawie danych przekazanych przez Dyрекcyję SPZOZ w Działdowie informuję, że wielkość zobowiązań ogółem Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Działdowie na dzień 30.06.2023 r. na podstawie bilansu wynosi 31 189 686,03 zł, w tym zobowiązania wymagalne na podstawie informacji i sprawozdań otrzymywanych cyklicznie od jednostki stanowią kwotę 6 886 319,47 zł. Zobowiązania długoterminowe, tj. z terminem spłaty powyżej 12 miesięcy wynikają ze zobowiązań powstałych z tytułu układu ratalnego z ZUS i stanowią 0,20% ogółu zobowiązań, a zobowiązania krótkoterminowe, tj. z terminem spłaty do 12 miesięcy stanowią 99,80% ogółu zobowiązań SPZOZ w Działdowie. Największy udział w zobowiązaniach krótkoterminowych stanowią zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które wynoszą 16 799 531,25 zł i stanowią 53,97 %.

Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek stanowią kredyt w rachunku bieżącym w Banku BGK w kwocie 3 499 799,05 zł oraz pożyczka z Powiatu Działdowskiego udzielona na działalność bieżącą w kwocie 1 500 000,00 zł.

Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń stanowią zobowiązania z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, FP, FS, FEP, z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych PIT-4R, z tytułu opłat za korzystanie z wód i z tytułu podatku od nieruchomości.

Pozostałe zobowiązania stanowią zobowiązania z tytułu ubezpieczeń majątkowych, komunikacyjnych i odpowiedzialności cywilnej, z tytułu sum depozytowych (wadia), z tytułu zobowiązań inwestycyjnych i z działalności socjalnej oraz potrąceń z list płac.

Szczegółowe zestawienie zobowiązań ogółem i zobowiązań wymagalnych w podziale na rodzaj zobowiązania przedstawia poniższa tabela opracowana przez Dyрекcyję szpitala na podstawie bilansu Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Działdowie na dzień 30.06.2023 r.

Zestawienie zobowiązań ogółem i zobowiązań wymagalnych

Lp.	Wyszczególnienie	Zobowiązania ogółem	Zobowiązania wymagalne
		30.06.2023	30.06.2023
B.	ZOBOWIĄZANIA OGÓLEM	31 189 686,03	6 886 319,47
II.	Zobowiązania długoterminowe	62 591,34	0,00
3.	Wobec pozostałych jednostek	62 591,34	0,00
	e) inne	62 591,34	0,00
III.	Zobowiązania krótkoterminowe	31 127 094,69	6 886 319,47
3.	Wobec pozostałych jednostek	31 127 094,69	6 886 319,47
	a) kredyty i pożyczki	4 999 799,05	0,00
	b) z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0,00	0,00
	c) inne zobowiązania finansowe	0,00	0,00
	d) z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	16 799 531,25	6 870 401,61
	- do 12 miesięcy	16 799 531,25	6 870 401,61
	- powyżej 12 miesięcy	0,00	0,00
	e) zaliczki otrzymane na dostawy	0,00	0,00
	f) zobowiązania wekslowe	0,00	0,00
	g) z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń	6 346 642,52	0,00
	h) z tytułu wynagrodzeń	2 689 127,98	0,00
	i) inne	291 993,89	15 917,86

W ocenie Dyrekcji Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Działdowie wystąpienie zobowiązań wymagalnych wynika m.in. z niewystarczającego finansowania działalności medycznej przez głównego płatnika, tj. NFZ, co przekłada się na wystąpienie trudności w terminowym regulowaniu płatności wobec kontrahentów i ma odzwierciedlenie w generowaniu ujemnego wyniku na sprzedaży oraz ujemnego wyniku netto. Ten stan jest widoczny w szpitalach powiatowych w kraju i województwie warmińsko-mazurskim.

W województwie warmińsko-mazurskim sytuacja analizowana w okresie 01.01.2021 – 31.05.2023 r. przedstawia się jak poniżej:

WYNIKI FINANSOWE 01.01.2021R. - 05.2023R.	na dzień 31.12.2021r.	na dzień 31.12.2022r.	na dzień 31.05.2023r. (za 5 miesięcy)
Liczba szpitali ze stratą na sprzedaży	15	18	20
Suma strat na sprzedaży z uwzględnieniem wyników szpitali, które odnotowały zysk	- 74 464 240,59 zł	- 123 371 792,00 zł	- 95 495 214,61 zł
Suma strat na sprzedaży bez uwzględnienia wyników szpitali, które odnotowały zysk	- 95 304 874,02 zł	- 123 815 349,49 zł	- 95 495 214,61 zł
Średnia strata na sprzedaży	- 6 353 658,27 zł	- 6 878 630,53 zł	- 4 774 760,73 zł
Średnia miesięczna strata na sprzedaży	- 6 205 353,38 zł	- 10 280 982,67 zł	- 19 099 042,92 zł
Liczba szpitali ze stratą netto	9	14	19
Suma straty netto z uwzględnieniem wyników szpitali, które odnotowały zysk	8 610 336,32 zł	- 57 448 756,47 zł	- 78 316 132,55 zł
Suma straty netto bez uwzględnienia wyników szpitali, które odnotowały zysk	- 32 443 448,00 zł	- 61 979 669,84 zł	- 78 523 391,98 zł
Średnia strata netto	- 3 604 827,56 zł	- 4 427 119,27 zł	- 4 132 810,10 zł
Średnia miesięczna strata netto	717 528,03 zł	- 4 787 396,37 zł	- 15 663 226,51 zł

Na potwierdzenie występowania problemów finansowych szpitali powiatowych, w tym Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Działdowie, warto jeszcze raz przytoczyć wyniki wspomnianego wcześniej raportu grupy autorów pod kierownictwem prof. Eweliny Nojszewskiej ze Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, który powstał w celu zdiagnozowania sytuacji finansowej szpitali powiatowych i szpitali miast na prawach powiatu po zmianie zasad finansowania podwyżek wynagrodzeń w sektorze ochrony zdrowia od 1 lipca 2022 r. Diagnoza stanu finansowego szpitali prowadzonych przez powiaty i miasta na prawach powiatu przedstawia się następująco:

okres badawczy	liczba szpitali (z badanych 211), które odnotowały stratę na działalności podstawowej	liczba szpitali (z badanych 211), które odnotowały stratę netto
2021 r.	172	112
2022 r.	191	151

Sytuacja szpitali powiatowych w kraju w 2022 roku pogorszyła się względem roku 2021, gdzie z 211 szpitali aż 191 odnotowało stratę na działalności podstawowej (wobec 172 w 2021 r.) i 151 stratę netto (wobec 112 w 2021r.). Przychody ze sprzedaży wzrosły o nieco ponad 1 mld zł, a koszty działalności podstawowej o 1,6 mld zł, a o przeszło 2 mld złotych zwiększyły się zobowiązania. Jak wynika z powyższych danych SPZOZ w Działdowie nie jest jedynym szpitalem powiatowym w kraju ponoszącym straty. Ponoszenie strat przez szpitale powiatowe w Polsce nie jest skutkiem złego zarządzania tymi podmiotami leczniczymi, a przede wszystkim obiektywnymi czynnikami, które zostały wskazane w punkcie pierwszym oraz poniżej.

Głównymi przyczynami problemów finansowych szpitala są:

1. realizacja ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne bez pełnego pokrycia finansowego przez NFZ,
2. zmiany wysokości i sposobu wyliczania najniższego wynagrodzenia, bez mechanizmów zapewniających środki na pełne pokrycie tych zobowiązań,
3. niedoszacowanie wyceny procedur medycznych, opracowywanych przez Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji jako rekomendacja, która następnie jest podstawą do określenia poziomu finansowania ich przez Narodowy Fundusz Zdrowia,
4. rosące koszty funkcjonowania spowodowane koniecznością zakupu materiałów i usług niezbędnych w działalności szpitala, których ceny znacząco wzrastają,
5. wysoki udział kosztów osobowych w łącznych kosztach funkcjonowania SPZOZ,
6. trudna sytuacja na rynku pracy, brak kadry medycznej, zwłaszcza lekarskiej, rosnąca średnia wieku personelu, generująca podwyżki wynagrodzeń wymuszone przez rynek w związku z koniecznością utrzymania oferty medycznej szpitala,
7. konieczność stosowania procedur zgodnych z najnowszą wiedzą medyczną i zaleceniami sanitarno-epidemiologicznymi,
8. konieczność odtwarzania majątku, z uwagi na szybszą zużywalność związaną ze zwiększoną eksploatacją i określoną przez producentów trwałością.

Z analizy poniżej zestawionych danych ze szpitali powiatowych województwa warmińsko-mazurskiego (tabela poniżej *Analiza wyniku finansowego zysku/straty szpitali powiatowych województwa warmińsko-mazurskiego za 5 miesięcy 2023 r. na ss. 10-11*) wynika m.in., że strata netto SPZOZ w Działdowie za 5 miesięcy stanowi 5,08 % wartości kontraktu z NFZ i jest niższa od średniej wojewódzkiej szpitali powiatowych Warmii i Mazur, a statystycznie w przeliczeniu na oddział wynosi - 390 051,98 zł, co klasyfikuje jednostkę również poniżej średniej wojewódzkiej.

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Działdowie w celu zachowania płynności finansowej i ciągłości dostaw posiłkuje się kredytem w rachunku bieżącym, otrzymaną zwrotną pożyczką od podmiotu tworzącego oraz zawieraniem porozumień z kontrahentami w celu rozłożenia na raty zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz korzysta z zawartych umów z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych o układ ratalny należności z tytułu składek, które s płaca zgodnie z harmonogramem.

Regulowanie terminowe zobowiązań publicznoprawnych zapewnia jednostce możliwość wnioskowania i tym samym pozyskiwania środków zewnętrznych na wydatki inwestycyjne, które w ostatnich latach SPZOZ w Działdowie realizuje na dużą skalę, co daje jednostce możliwość rozwoju oraz zapewnienia dostępności do nowoczesnego sprzętu i aparatury medycznej.

W tym miejscu należy ponownie wspomnieć o przyczynach powodujących aktualny stan wzrostu zadłużania się oraz generowania strat szpitali powiatowych w Polsce, w tym Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Działdowie. Niski poziom finansowania świadczeń zdrowotnych przez płatnika (zarówno pod względem liczby zakontraktowanych świadczeń, jak i ich wyceny, która nie zawsze odzwierciedla rzeczywiste koszty procesu leczenia pacjenta), rosnące koszty realizacji procedur medycznych i outsourcingu m.in., usługi pralnicze, transportu medycznego, dynamiczny przyrost różnych innych wydatków m.in. kosztów gazu czy energii elektrycznej, a także kosztów zakupu leków, materiałów medycznych i opatrunkowych – to tylko niektóre przyczyny powstawania ujemnego wyniku finansowego w szpitalach publicznych i zwiększania się zadłużenia powodującego występowanie zobowiązań wymagalnych. Najważniejszym powodem przyrostu zadłużenia SPZOZ w Działdowie w ostatnim czasie (w niektórych szpitalach to absolutny numer jeden) jest wzrost wynagrodzeń niemający pokrycia w poziomie przychodów otrzymywanych z Narodowego Funduszu Zdrowia. Wzrost płac w sektorze zdrowia jest wynikiem zaszłości, wieloletnich zaniedbań płacowych, które doprowadziły do masowych protestów, co podkreślał już w 2019 roku ówczesny prezes NFZ. Autorki, prof. Ewelina Nojszewska i dr Agata Sielska ze Szkoły Głównej Handlowej oraz Dorota Gołąb-Beltowicz, zastępca dyrektora ds. finansowych Szpitala Specjalistycznego w Krakowie, już w 2019 roku zebrały dane ze 120 spośród ok. 260 szpitali powiatowych działających w naszym kraju. Na koniec czerwca 2019 r. tylko 10 placówek nie miało straty netto, choć jeszcze w 2017 r. (i kilku wcześniejszych latach) ten wskaźnik oscylował wokół 55%. W 2018 r. wzrósł już do ok. 74%. O ile w 2015 r. stratę wykazało ok. 52% placówek, a na koniec 2017 r. niecałe 55%, o tyle I półrocze 2019 roku ponad 92% lecznic zamknęło wynik ze stratą. Zdaniem przywoływanej już wcześniej prof. Eweliny Nojszewskiej, jeżeli stratę wykazuje ponad 90% szpitali, nie można wyciągać wniosku, że ich dyrektorzy są nieudolni. W jej ocenie przyczyna tkwi w nieprawidłowo zorganizowanym i źle finansowanym systemie ochrony zdrowia. Zdaniem auterek przytaczanego wcześniej raportu zła kondycja finansowa większości szpitali powiatowych w Polsce to efekt uchwalenia ustawy o sieci szpitali, ponieważ stosowany w oparciu o nią ryczałt nie zapewnia właściwego poziomu finansowania. Załamanie nastąpiło w 2018 r., gdy średnia strata szpitala powiatowego sięgnęła kwoty 2,7 mln zł. W 2019 r. kryzys zaczął się pogłębiać, co sygnalizował Andrzej Płonka, prezes zarządu Związku Powiatów Polskich.

Ponadto jeden z głównych wniosków raportu NIK o sytuacji służby zdrowia brzmi: sieć nie wyciągnęła szpitali z długów.

Analiza wyniku finansowego zysku/straty szpitali powiatowych województwa warmińsko-mazurskiego za 5 miesięcy 2023 r.

L.p.	Nazwa świadczeniodawcy	Miasto	Wartość kontraktu NFZ	Wynik finansowy na 31.05.2023		Udział % zysku/straty do wartości kontraktu NFZ		Ilość oddziałów szpitalnych	Statystyczny zysk/strata w przeliczeniu na oddział szpitalny	
				Zysk/strata na sprzedaży	Zysk/strata netto	Zysk/strata na sprzedaży	Zysk/strata netto		Zysk/strata na sprzedaży	Zysk/strata netto
1	SZPITAL POWIATOWY IM. JANA PAWŁA II W BARTOSZYCACH	BARTOSZYCE	78 841 163,22	-11 397 259,72	-8 260 949,89	-14,46	-10,48	11	-1 036 114,52	-750 995,44
2	SZPITAL POWIATOWY IM. JANA MIKULICZA W BISKUPIEC	BISKUPIEC	68 090 603,10	-5 636 950,81	-3 863 624,87	-8,28	-5,67	9	-626 327,87	-429 291,65
3	POWIATOWE CENTRUM MEDYCZNE SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ W BRANIEWIE	BRANIEWO	33 058 756,42	-1 546 249,18	-1 296 654,07	-4,68	-3,92	3	-515 416,39	-432 218,02
4	ZESPÓŁ ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ W DOBRYM MIEŚCIE	DOBRE MIASTO	18 041 076,76	-1 012 102,93	-516 412,41	-5,61	-2,86	1	-1 012 102,93	-516 412,41
5	SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ W DZIAŁDOWIE	DZIAŁDOWO	92 047 806,71	-5 597 012,66	-4 680 623,73	-6,08	-5,08	12	-466 417,72	-390 051,98
6	SZPITAL MIEJSKI ŚW. JANA PAWŁA II W ELBLĄGU	ELBLĄG	145 875 953,21	-7 245 047,59	-2 944 073,95	-4,97	-2,02	22	-329 320,35	-133 821,54
7	"PRO-MEDICA" W EŁKU SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	EŁK	90 968 976,23	-6 723 540,58	-4 774 635,60	-7,39	-5,25	11	-611 230,96	-434 057,78
8	GIŻYCKA OCHRONA ZDROWIA SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	GIŻYCKO	91 537 813,47	-4 948 176,68	-5 145 688,15	-5,41	-5,62	12	-412 348,06	-428 807,35
9	POWIATOWY SZPITAL IM. WŁADYSŁAWA BIEGAŃSKIEGO W IŁAWIE	IŁAWA	95 795 401,08	-11 306 181,21	-8 744 946,88	-11,80	-9,13	11	-1 027 834,66	-794 995,17
10	SZPITAL POWIATOWY W KĘTRZYNI	KĘTRZYN	42 419 343,09	-4 666 433,00	-2 760 555,00	-11,00	-6,51	7	-666 633,29	-394 365,00
11	ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W LIDZBARKU WARMIŃSKIM	LIDZBARK WARMIŃSKI	25 387 799,24	-447 726,53	-372 427,89	-1,76	-1,47	5	-89 545,31	-74 485,58
12	SZPITAL MIEJSKI W MORĄGU SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	MORĄG	34 190 664,02	-1 597 252,18	-894 222,25	-4,67	-2,62	6	-266 208,70	-149 037,04
13	SZPITAL MRĄGOWSKI IM. MICHAŁA KAJKI SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	MRĄGOWO	44 086 392,87	-4 333 095,82	-3 875 313,64	-9,83	-8,79	6	-722 182,64	-645 885,61

14	ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W NIDZICY	NIDZICA	36 920 408,53	-6 398 069,72	-5 849 235,30	-17,33	-15,84	4	-1 599 517,43	-1 462 308,83
15	SZPITAL POWIATOWY W NOWYM MIEŚCIE LUBAWSKIM SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	NOWE MIASTO LUBAWSKIE	33 280 773,01	-3 123 122,97	-2 839 136,28	-9,38	-8,53	5	-624 624,59	-567 827,26
16	"OLMEDICA W OLECKU - SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ"	OLECKO	37 540 789,71	-1 641 165,00	-1 087 635,00	-4,37	-2,90	6	-273 527,50	-181 272,50
17	SZPITAL W OSTRÓDZIE SPÓŁKA AKCYJNA	OSTRÓDA	62 294 923,94	-6 571 121,55	-5 259 448,92	-10,55	-8,44	10	-657 112,16	-525 944,89
18	SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ SZPITAL POWIATOWY W PISZU	PISZ	56 181 604,94	-5 024 274,94	-4 676 555,03	-8,94	-8,32	9	-558 252,77	-519 617,23
19	ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W SZCZYTNIE	SZCZYTNO	52 373 470,19	-9 333 437,50	-7 544 943,29	-17,82	-14,41	7	-1 333 348,21	-1 077 849,04
20	MAZURSKIE CENTRUM ZDROWIA SZPITAL POWIATOWY W WĘGORZEWIE PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ	WĘGORZEWO	17 256 278,10	-83 303,87	207 259,43	-0,48	1,20	4	-20 825,97	51 814,86
	Średnia		57 809 499,89	-4 931 576,22	-3 758 991,14	-8,53	-6,50	8	-612 618,16	-466 955,42

Dyrekcja i wszyscy pracownicy SPZOZ w Działdowie podejmują wysiłki i starania o to, aby strona przychodowa działalności SPZOZ w Działdowie wyglądała jak najlepiej, dając szansę na poprawę wyniku finansowego.

Podmiot prowadzący działalność leczniczą	Znacznik świadczeń	Wartość kontraktu 2019 r.	Wartość ugód 2019 r.	Wartość kontraktu 2020 r.	Wartość kontraktu 2021 r.	Wartość ugód 2021 r.	Wartość kontraktu 2022 r.	Wartość ugód 2022 r.	Wartość kontraktu 2023 r. (po uwzględnieniu niezatwierdzonych aneksów na zmianę ceny, bez POZ)
SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ W DZIAŁDOWIE	świadczenia zdrowotne	48 261 940,30	112 685,86	48 896 930,39	58 094 163,03	960,55	70 902 404,47	3 988 404,86	91 495 325,03
	świadczenia covid			1 986 190,90	7 062 768,66		934 202,91		
	wzrosty wynagrodzeń	6 911 945,34		7 119 390,94	2 730 114,55		5 865 563,76		784,02
SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ W DZIAŁDOWIE Suma		55 173 885,64	112 685,86	58 002 512,23	67 887 046,24	960,55	77 702 171,14	3 988 404,86	91 496 109,05

Wartość kontraktów zawartych z NFZ stale rośnie, co jednak nadal nie pozwala na zbilansowanie się przychodów z kosztami, które rosną niewspółmiernie do wzrostu uzyskiwanych przychodów. Jesteśmy jednym z największych szpitali powiatowych w naszym województwie. Warto jednak zaznaczyć, że na tle innych szpitali z województwa warmińsko-mazurskiego Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Działdowie osiąga dobry wynik realizacji kontraktu ponad wymagane 100%, w pierwszym półroczu 2023 roku było to 113,72 %, dodatkowo osiągnął jeden z najlepszych wyników przychodów pozaryczałtowych, co daje szansę na zawarcie korzystnych ugód z NFZ i dodatkowe środki dla jednostki.

Zawarte ugody w 2022 roku

Podmiot prowadzący działalność leczniczą	Wartość ugód
SZPITAL MIEJSKI ŚW. JANA PAWŁA II W ELBLĄGU	1 872 214,67
GOLDMEDICA SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	420 738,89
ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W SZCZYTNIE	682 259,94
ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W NIDZICY	549 445,11
"SZPITAL GIŻYCKI" SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ W UPADŁOŚCI/GIŻYCKA OCHRONA ZDROWIA SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	706 494,42
SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ SZPITAL POWIATOWY W PISZU	487 724,37
LIDZBARK WARMIŃSKI; ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W LIDZBARKU WARMIŃSKIM	966 811,77
ZESPÓŁ ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ W DOBRYM MIEŚCIE	201 143,14
SZPITAL MIEJSKI W MORĄGU SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	243 578,89
OLSZTYN; MIEJSKI SZPITAL ZESPOŁONY W OLSZTYNIE	3 016 443,27
SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ W DZIAŁDOWIE	3 988 404,86
SZPITAL POWIATOWY IM. JANA MIKULICZA W BISKUPCU	1 444 433,19
IŁAWA; POWIATOWY SZPITAL IM. WŁADYSŁAWA BIEGAŃSKIEGO W IŁAWIE	1 340 166,48
SZPITAL POWIATOWY W KĘTRZYNIE	565 907,11
SZPITAL MRĄGOWSKI IM. MICHAŁA KAJKI SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	327 906,06
"PRO-MEDICA" W ELKU SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	1 532 495,47
SZPITAL W OSTRÓDZIE SPÓŁKA AKCYJNA	1 721 901,94
MAZURSKIE CENTRUM ZDROWIA SZPITAL POWIATOWY W WĘGORZEWIE PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ	6 655,68
SZPITAL POWIATOWY IM. JANA PAWŁA II W BARTOSZYCACH	1 809 283,47
"OLMEDICA W OLECKU -SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ"	696 554,71
SZPITAL POWIATOWY W NOWYM MIEŚCIE LUBAWSKIM SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	2 862,18
PASŁĘK; "SZPITAL POWIATOWY SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ W PASŁĘKU"	720 229,46
BRANIEWO; POWIATOWE CENTRUM MEDYCZNE SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ W BRANIEWIE	307 132,08
Razem	23 610 787,16

Dyrekcja szpitala, wiedząc, jak kluczowe dla podmiotów medycznych są koszty pracy w SPZOZ w Działdowie, zwraca szczególną uwagę na utrzymanie procentowego udziału tych kosztów w stosunku do przychodów ogółem. Procent ten był i jest zbyt wysoki, jednak biorąc pod uwagę, że płatnik zwraca szczególną uwagę na to, żeby wyżki finansowania świadczeń pokryły chociaż koszty pracy, rozchwianie się rynku pracowników medycznych, braki w pozyskaniu również wykwalifikowanych pracowników administracji i obsługi, utrzymanie tych wskaźników na niezmiennym poziomie jest kluczowe dla funkcjonowania jednostki.

Koszty osobowe w kosztach ogółem wynosiły:

1. 2019 – 75,07%,
2. 2020 – 75,84%,
3. 2021 – 75,89%,
4. 2022 – 76,58%.

Ważnym wskaźnikiem jest też utrzymanie podobnego parytetu procentowego wynagrodzeń z umów o pracę i umów cywilnoprawnych.

➤ Dla umów o pracę koszty te w kosztach ogółem wynosiły:

1. 2019 – 48,54%,
2. 2020 – 46,74%,
3. 2021 – 45,52%,
4. 2022 – 46,57%.

➤ Dla umów cywilnoprawnych koszty te w kosztach ogółem wynosiły:

1. 2019 – 26,53%,
2. 2020 – 29,10%,
3. 2021 – 30,38%,
4. 2022 – 30,01%.

W ocenie Dyrekcji szpitala duże znaczenie dla finansów szpitala, w zakresie wpływu kosztów osobowych na ich kondycję, miało zasadniczo zmienione podejście do rozliczania środków przekazywanych na lipcowe podwyżki dla personelu medycznego. Od lipca 2022r., w celu zabezpieczenia środków na podwyżki NFZ, zmienił się sposób finansowania. Zrezygnowano ze współczynników korygujących na podwyżki, tzw. „pasków na płace”, a dokonano podwyższenia wyceny procedur wykonywanych w szpitalu. Początkowo w 2015 r. środki na podwyżki były wypłacane w formie dodatków do wynagrodzeń, z czasem współczynniki korygujące zostały włączone do wynagrodzenia brutto, zaś od lipca 2022r. kwotę współczynników korygujących wynagrodzenia pracowników włączono do ceny świadczeń. Ta zmiana była dość skomplikowaną operacją finansową i do tej pory trwa spór świadczeniodawców z NFZ, czy zapewniła pokrycie podwyżek w roku 2022. Dodatkowo należy zauważyć, że zmiana taka uzależniła otrzymanie tych środków od realizacji zwiększonej ilości świadczeń. Jest to ewolucja słuszna i na szczęście SPZOZ w Działdowie ma dużą ilość pacjentów, co zapewnia wykonanie dostatecznej ilości świadczeń, a co nie jest jednak zjawiskiem powszechnym na tle innych szpitali.

Dopiero w tym roku symulacja wzrostu kosztów osobowych wskazuje, że przekazane środki pokryją wydatki płacowe we wszystkich formach zatrudnienia i pozostaną jeszcze środki na pokrycie stale wzrastających innych kosztów funkcjonowania jednostki. Niewątpliwie jednak trwające od lipca 2022 roku niedofinansowanie odbija się na kondycji finansowej wszystkich podmiotów leczniczych, co znajduje wyraz w przedstawionej powyżej znacząco pogarszającej się sytuacji jednostek, zwłaszcza w 2023 roku. Obecne regulacje również utrzymują stały trend uzależnienia otrzymania środków od ich wypracowania w zrealizowanych procedurach. Zmusza to SPZOZ w Działdowie do stałej intensyfikacji wysiłku nakierowanego na utrzymanie zainteresowania pacjentów w realizacji swoich potrzeb zdrowotnych w jednostce i wytężonej pracy w celu ich zaspokojenia.

Poniżej przedstawiono skutki lipcowych podwyżek złożone zarówno ze zwiększenia wartości wycen, jak i zwiększonej ilości punktów i procedur, które trzeba wykonać oraz skutków doliczenia 60% z przekroczeń wykonania ryczału w pierwszym kwartale 2023 r. Tabela wskazuje, jak dużym podmiotem jest SPZOZ w Działdowie i jak znaczącą wyżkę środków otrzymał dzięki wytężonej pracy całej załogi i wyważonym decyzjom zarządczym.

Nazwa świadczeniodawcy	Wartość roczna na dzień 30.06.2023 r	Wartość roczna po podwyżce	Wzrost kontraktu (półrocznie)	Wzrost kontraktu (miesięcznie)
SZPITAL MIEJSKI ŚW. JANA PAWŁA II W ELBLĄGU	136 267 210 zł	146 582 033 zł	10 314 822 zł	1 719 137 zł
MIEJSKI SZPITAL ZESPOLONY W OLSZTYNIE	136 351 640 zł	145 692 409 zł	9 340 769 zł	1 556 795 zł
POWIATOWY SZPITAL IM. WŁADYSŁAWA BIEGAŃSKIEGO W IŁAWIE	88 534 868 zł	95 694 071 zł	7 159 202 zł	1 193 200 zł
GIŻYCKA OCHRONA ZDROWIA SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	84 481 798 zł	91 280 539 zł	6 798 741 zł	1 133 123 zł
SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ W DZIAŁDOWIE	85 093 593 zł	91 496 109 zł	6 402 516 zł	1 067 086 zł
SZPITAL POWIATOWY IM. JANA PAWŁA II W BARTOSZYCACH	72 880 815 zł	78 566 580 zł	5 685 765 zł	947 627 zł
PRO-MEDICA" W EŁKU SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	84 907 397 zł	90 170 564 zł	5 263 167 zł	877 194 zł
SZPITAL W OSTRÓDZIE SPÓŁKA AKCYJNA	56 563 119 zł	61 726 896 zł	5 163 777 zł	860 630 zł
ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W SZCZYTNIE	47 047 919 zł	52 027 979 zł	4 980 060 zł	830 010 zł
SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ SZPITAL POWIATOWY W PISZU	50 988 337 zł	55 953 742 zł	4 965 405 zł	827 567 zł
SZPITAL MRĄGOWSKI IM. MICHAŁA KAJKI SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	39 480 309 zł	43 742 055 zł	4 261 745 zł	710 291 zł
SZPITAL POWIATOWY IM. JANA MIKULICZA W BISKUPCU	63 778 121 zł	67 836 664 zł	4 058 543 zł	676 424 zł
SZPITAL POWIATOWY W KĘTRZYNIE	38 426 679 zł	42 418 556 zł	3 991 877 zł	665 313 zł
ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W NIDZICY	33 253 919 zł	36 906 073 zł	3 652 153 zł	608 692 zł
SZPITAL MIEJSKI W MORĄGU SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	31 002 129 zł	34 180 189 zł	3 178 060 zł	529 677 zł
POWIATOWE CENTRUM MEDYCZNE SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ W BRANIEWIE	30 500 869 zł	33 022 528 zł	2 521 659 zł	420 277 zł
OLMEDICA W OLECKU -SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	34 877 688 zł	37 354 470 zł	2 476 782 zł	412 797 zł
SZPITAL POWIATOWY W NOWYM MIEŚCIE LUBAWSKIM SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	30 434 231 zł	32 799 208 zł	2 364 976 zł	394 163 zł
SZPITAL POWIATOWY SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ W PASŁĘKU	28 216 228 zł	30 288 498 zł	2 072 269 zł	345 378 zł
ZESPÓŁ ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ W DOBRYM MIEŚCIE	16 673 590 zł	18 035 710 zł	1 362 121 zł	227 020 zł
ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W LIDZBARKU WARMIŃSKIM	23 772 627 zł	24 823 460 zł	1 050 833 zł	175 139 zł
MAZURSKIE CENTRUM ZDROWIA SZPITAL POWIATOWY W WĘGORZEWIE PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ	16 398 333 zł	17 255 999 zł	857 667 zł	142 944 zł
GOLDMEDICA SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	14 901 571 zł	15 659 554 zł	757 983 zł	126 331 zł
Suma końcowa	1 244 832 991 zł	1 343 513 884 zł	98 680 892 zł	16 446 815 zł

Zdaniem Dyrekcji SPZOZ w Działdowie, odnosząc się do dużego poziomu zobowiązań wymagalnych w pierwszym półroczu 2023 roku, należałoby podkreślić trzy aspekty:

1. Istnieją zidentyfikowane przyczyny ich powstania.
  - a) Wraz ze wzrostem zobowiązań ogółem rosną zobowiązania wymagalne.
  - b) Utrzymujący się od kilku lat ujemny wynik finansowy jednostki kumuluje się mając coraz większy wpływ na utrzymanie bieżącej płynności finansowej, gdyż nie w pełni pokryta strata powoduje tak zwaną lukę w przepływach pieniężnych.
  - c) Przyjęta zasada realizowania w pierwszej kolejności zobowiązań publicznoprawnych i płac pracowników we wszystkich formach zatrudnienia, a dopiero po ich uregulowaniu obsługa innych należności zakłóca łańcuch dostaw materiałów i usług kluczowych dla funkcjonowania podmiotu leczniczego.
  - d) Realizacja wielu procedur, często kosztochłonnych, ponadryczałtowych oraz ponadlimitowych rozliczanych przez NFZ z różnym opóźnieniem, często wielomiesięcznym, powoduje sytuację zbliżoną do „kredytowania” świadczeń realizowanych na rzecz naszych pacjentów, a opłacanych przez NFZ.
  - e) Cykl prawny pokrycia straty netto opóźnia otrzymanie środków o ponad pół roku.
  - f) Cykl powstawania rekomendacji Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji, i następującej na to reakcji NFZ w dokonaniu przeszacowania wycen procedur medycznych jest wielomiesięczny i nie zawiera zasady cofania się do początku okresu rozliczeniowego, za wyjątkiem przeliczania ryczałtu w ujęciu rocznym.
  - g) Realizacja niezbędnych dla jednostki projektów inwestycyjnych z udziałem środków UE, w wielu przypadkach wymaga wielomiesięcznego zamrożenia znacznych środków stanowiących ostatnią część należności dla wykonawców, przed ich końcowym rozliczeniem.
2. Zobowiązania wymagalne zostaną w przeciągu najbliższych tygodni znacząco zmniejszone, po rozliczeniu z NFZ nadwykonań oraz skutków realizacji lipcowych podwyżek oraz po ewentualnym pokryciu w części straty netto za rok 2022 przez podmiot tworzący.
3. Badanie przyczyny powstawania zobowiązań wymagalnych i ich skutków finansowych przez Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych wskazuje na brak winy zarządzających:
  - a) Rzecznik Dyscypliny Finansów Publicznych przeprowadził zakończone w miesiącu lipcu 2023 roku postępowanie wyjaśniające w sprawie naruszenia dyscypliny finansów publicznych przez Dyrektora SPZOZ w Działdowie, związane z niewykonywaniem w terminie zobowiązań jednostki sektora finansów publicznych, czego skutkiem było powstanie dodatkowych kosztów w postaci odsetek. W dniu 19.07.2023 roku Rzecznik Dyscypliny Finansów Publicznych wydał *Postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego w sprawie o naruszenie dyscypliny finansów publicznych*.
  - b) W trakcie postępowania uwzględniono, że Kierownik jednostki monitorował gospodarkę finansową kierowanej jednostki i wykorzystał wszystkie przewidziane prawem możliwości oddziaływania na sytuację finansową, tj.:
    - zwrócił się do ZUS z wnioskami o rozłożenie na raty należności z tytułu składek lub z wnioskiem o odroczenie terminu płatności składek,
    - zawierał ugody i porozumienia z dostawcami,
    - występował do NFZ z wnioskami o wcześniejsze rozliczenie usług i wnioskami o wcześniejsze przekazanie środków finansowych,
    - występował do organu założycielskiego z wnioskami o pokrycie straty netto,
    - zawarł aneks przedłużający dotychczasową umowę o kredyt,
    - występował z wnioskami do Powiatu Działdowskiego o przyznanie pożyczki na bieżącą działalność i zawierał umowy pożyczki,
    - stosował oszczędności w wydatkowaniu posiadanych środków,
    - tworzył i realizował programy naprawcze dla SPZOZ w Działdowie,
    - na bieżąco monitorował zobowiązania, w tym w szczególności wymagalne.

- c) Konkluzja zawarta w umorzeniu brzmi następująco: *„W przedmiotowej sprawie Dyrektor SPZOX nie miał możliwości zachowania się zgodnego z obowiązującymi normami prawa, ponieważ brak rentowności szpitala był od niego niezależny. Podjęcie zaś ww. działań przez Dyrektora wskazuje na zachowanie należytej staranności wymaganej przez ustawodawcę na zajmowanym przez niego stanowisku, co ekskulpuje od możliwości przypisania Dyrektorowi winy za popełnione naruszenia i stanowi podstawę do zastosowania art. 78 ust. 1 pkt. 2 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, zgodnie z którym nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza, z zastrzeżeniem ust. 3, gdy w zarzucanym czynnie brak jest znamion naruszenia dyscypliny finansów publicznych.”*

Z poważaniem

STAROSTA DZIAŁDOWSKI
mgr inż. Paweł Cieśliński